

TEMAT E INTERESIT

# POPULLSIA URBANE

## Interesi për zhvillimet socio-politike në vend

*Sa jeni i/e interesuar për zhvillimet aktuale socio-politike në vend dhe në botë?*

**16%**

Shumë

**37%**

Deri diku

**29%**

Jo shumë

**18%**

Aspak

Ngjashëm me popullsinë rurale, më shumë se gjysma (53%) e popullsisë urbane janë “shumë” ose “të interesuar deri diku” për zhvillimet socio-politike, ndërsa 47% janë “aspak” ose “jo shumë” të interesuar.

Gjashtë në dhjetë të anketuar ndonjëherë ose shpesh diskutojnë këto çështje me njerëz të tjerë, ndërsa katër në dhjetë rrallë ose kurrë nuk e bëjnë këtë. Njerëzit në zonat urbane priren të jenë më të gatshëm të ndajnë mendimin e tyre mbi zhvillimet socio-politike krahasuar me njerëzit që jetojnë në zonat rurale (51% ndonjëherë ose shpesh diskutojnë këto çështje me njerëz të tjerë).

Sipas pjesëmarrësve në grupin e fokusit, pandemia COVID-19 renditet më lart midis çështjeve socio-politike me rëndësi për cilësinë e jetës.

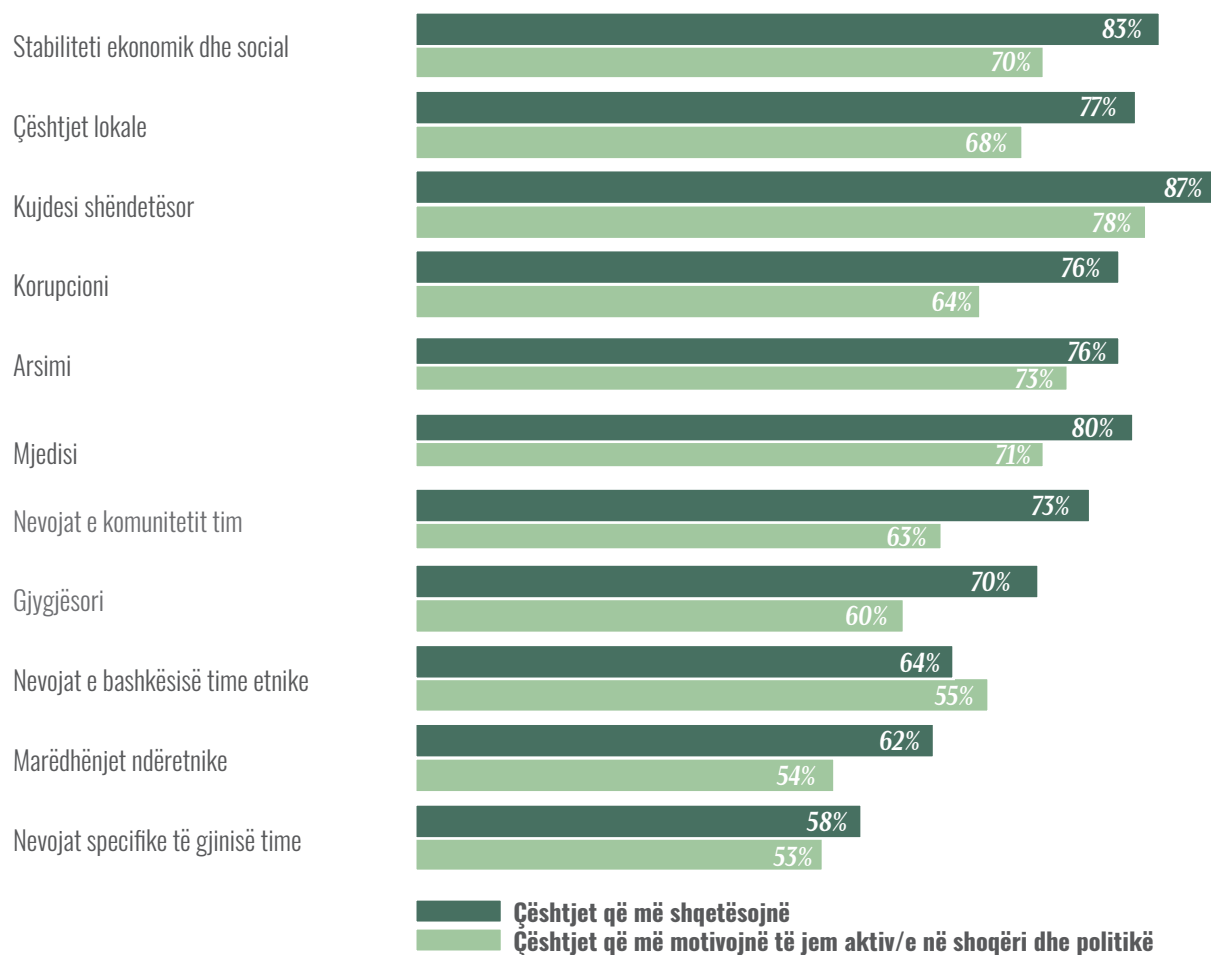
Të rëndësishme për këtë grup demografik janë shqetësimet në lidhje me ndotjen e ajrit, urbanizimin dhe mafiën urbane, qentë endacakë dhe probleme të tjera lokale.

# Shqetësimet

**Sa mendoni se ju shqetësojnë informacionet/ çështjet/ temat e mëposhtme?**

**Sa do të thonit që çështjet / temat e mëposhtme ju motivojnë**

**të jeni aktiv/e në shoqëri dhe në politikë?**



Kujdesi shëndetësor (me shumë gjasa për shkak të pandemisë COVID-19), stabiliteti ekonomik dhe social dhe mjedisi janë tre çështjet më të rëndësishme për njerëzit që jetojnë në vendbanimet urbane, siç janë shprehur më shumë se 80% e të anketuarve. Për më tepër, këto çështje janë motivuesit kryesorë për aktivizimin e tyre shoqëror dhe politik.

Ajo që paraqitet si e zakonshme në të gjithë grupet e profilit që iu nënshtruan këtij sondazhi është mungesa e shqetësimit për nevojat specifike të gjinisë së tyre, grupit të tyre etnik ose marrëdhënieve ndëretnike në përgjithësi.

# POPULLSIA RURALE

## Interesi për zhvillimet socio-politike në vend

*Sa jeni i/e interesuar për zhvillimet aktuale socio-politike në vend dhe në botë?*

**16%**

Shumë

**38%**

Deri diku

**29%**

Jo shumë

**17%**

Aspak

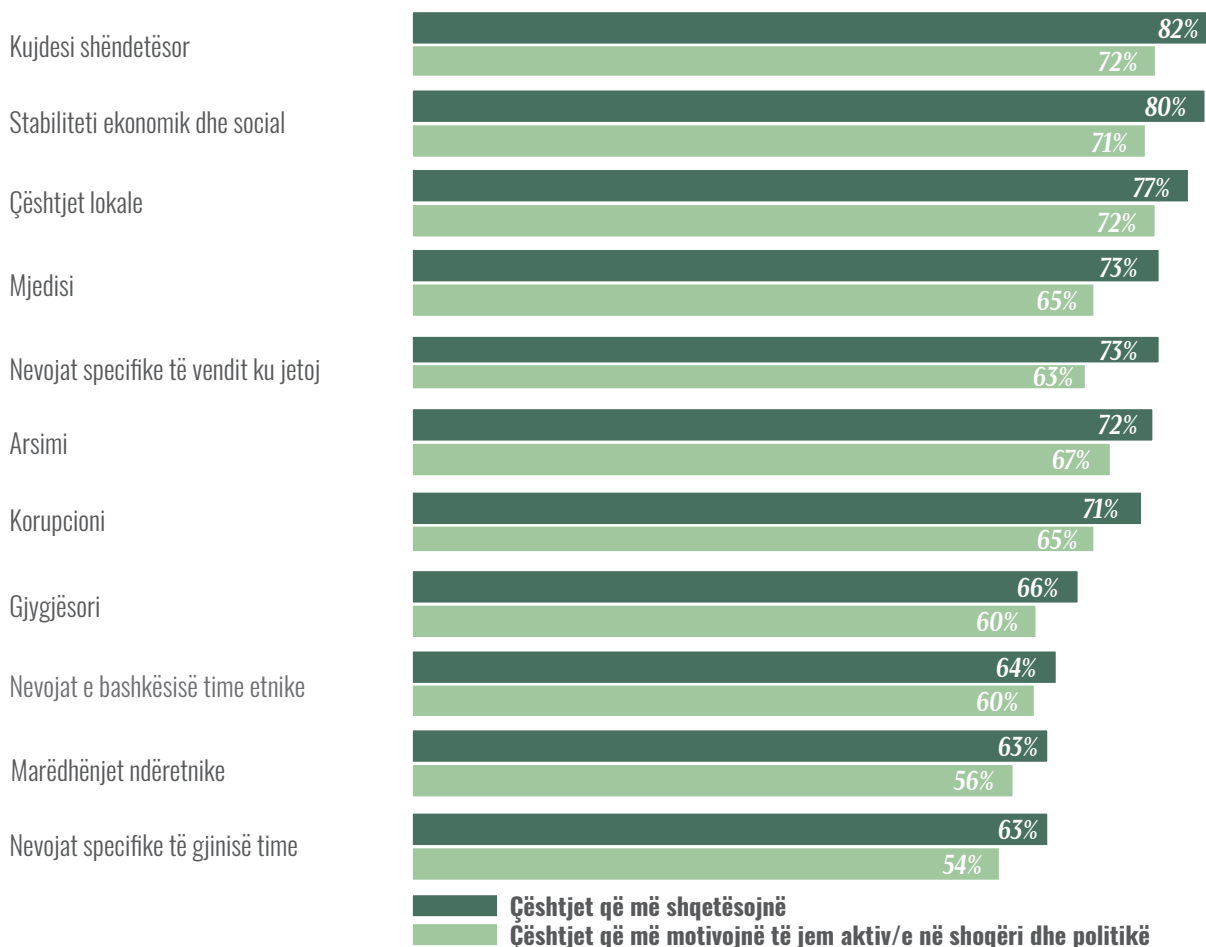
Studimi tregon se pak më shumë se gjysma e të anketuarve (54%) janë shumë ose disi të interesuar për zhvillimet aktuale socio-politike në vend, ndërsa 46% nuk janë të interesuar. Ngjashëm me trendet në popullatën e përgjithshme, interesi më i lartë brenda këtij grupi demografik vërehet tek burrat dhe të anketuarit me arsim të lartë, ndërsa fermerët dhe amviset janë më pak të interesuar për zhvillimet socio-politike. Pesëdhjetë e dy përqind (52%) e të anketuarve diskutojnë zhvillimet socio-politike ndonjëherë ose shpesh, ndërsa 48% rrallë ose kurrë nuk e bëjnë këtë.

Gratë dhe të rinjtë nga ky grup diskutojnë këto çështje më rrallë.

## Shqetësimet

*Sa mendoni se ju shqetësojnë informacionet / çështjet / temat në vijim?*

*Sa do të thoni që çështjet / temat e mëposhtme ju motivojnë të jeni aktiv/e në shoqëri dhe në politikë?*



Kujdesi shëndetësor, stabiliteti ekonomik dhe social dhe shqetësimet lokale renditen më së larti në listën e shqetësimeve të këtij grupi, siç u shprehën më shumë se tre të katërtat e të anketuarve. Këta konsiderohen faktorët kryesorë për aktivizimin e tyre shoqëror dhe politik.

Ky grup shqetësohet më së paku për nevojat specifike të grupit të tyre etnik, korrupsionin dhe marrëdhëniet ndëretnike.

Shqetësimet e këtij grupi demografik kanë të bëjnë gjithashtu me papunësinë, nepotizmin dhe anëtarësimin në parti politike si një parakusht për punësim, standardin e ulët të jetesës, migrimin (veçanërisht të rinjtë), infrastrukturën e dobët, problemet e ujërave të zeza, ndërprerjet e shpeshta të energjisë, mungesa e kopshteve, parqeve / terreneve të lojërave dhe ambientet rekreative për fëmijë, kafshët e pastreha, transporti i dobët publik, kushtet e këqija të jetesës për personat me aftësi të kufizuara dhe mungesa e lirisë së fjalës / frika për të shprehur mendimin e tyre personal.

Për t'u theksuar është se njerëzit që jetojnë në vendbanimet rurale janë ende duke luftuar me qasjen në shërbimet sociale të tilla si kujdesi shëndetësor, uji i pastër, energjia elektrike, sistemi i kanalizimeve dhe rrugët.

***“ Prisja se vetëqeverisja aktuale lokale do të bënte një ndryshim, për shembull, për të na siguruar qasje në kanalizim. Gjithashtu, rruga nuk është e asfaltuar, ecim në baltë. Por nuk ka asnjë ndryshim, vetëm punësime partiake. ”***  
***Femer, 70, Kisela Jabuka***

# RINIA

## Interesi për zhvillimet socio-politike në vend

*Sa jeni i/e interesuar për zhvillimet aktuale socio-politike në vend dhe në botë?*



Hulumtimi tregon se 60% e të anketuarve në sondazh nuk janë “aspak” ose “jo shumë të interesuar” për zhvillimet aktuale socio-politike në vend dhe në botë, ndërsa 39% janë “shumë” ose “disi” të interesuar.

Gjetjet e grupeve të fokusit tregojnë se disa të rinj kanë tendencë të shmangin lajmet politike, ndërsa të tjerët janë të prirur të ndjekin burime rastësore të informacionit në rrjetet sociale të zgjedhura prej tyre.

Pothuajse dy të tretat e të anketuarve në sondazh (65%) rrallë ose kurrë nuk diskutojnë zhvillimet politike me njerëz të tjerë.

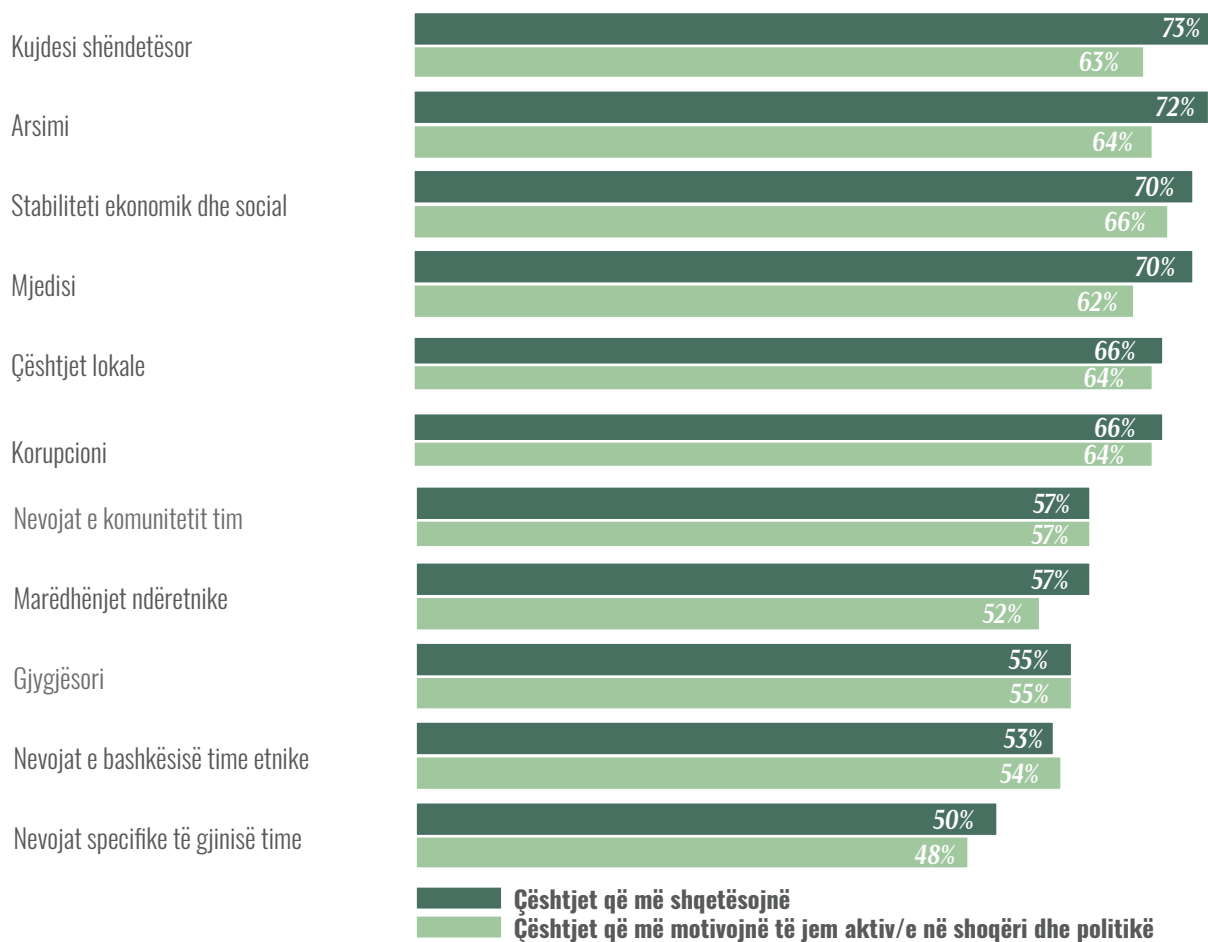
Nuk ka dallime të konsiderueshme në lidhje me interesin për zhvillimet aktuale socio-politike midis gjinisë, përkatësisë etnike, arsimit dhe të ardhurave të familjeve për këtë grup.

Nga ana tjetër, ky hulumtim tregon se të rinjtë që më parë merreshin me aktivitete qytetare ose shfaqnin interes për tu angazhuar, gjithashtu janë më të interesuar për zhvillimet socio-politike dhe më shpesh të përgatitur për të marrë pjesë në diskutime për këto çështje.

## Shqetësimet

*Sa mendoni se ju shqetësojnë informacionet / çështjet / temat në vijim?*

*Sa do të thonit që çështjet / temat e mëposhtme ju motivojnë të jeni aktiv/e në shoqëri dhe në politikë?*



Kujdesi shëndetësor, arsimi dhe stabiliteti ekonomik dhe shoqëror janë tre çështjet kryesore që shqetësojnë të anketuarit e rinj, sipas më shumë se 70% e të anketuarve. Për më tepër, këta janë motivuesit kryesorë për aktivizmin shoqëror dhe politik tek të rinjtë.

Të anketuarit e rinj në sondazh janë më pak të shqetësuar për nevojat specifike të grupit të tyre gjinor, grupit etnik dhe gjyqësorit.

Përveç kësaj, pjesëmarrësit në grupin e fokusit të të rinjve janë kryesisht të interesuar të mësojnë rreth arsimit dhe fillimit të vitit të ri akademik gjatë pandemisë, ngjarjeve lokale sportive, argëtimit dhe ngjarjeve kulturore, si dhe projekteve të organizatave rinore dhe programeve të shkëmbimit të studentëve.



# VOTUESIT PËR HERË TË PARË

## Interesi për zhvillimet socio-politike në vend

*Sa jeni i/e interesuar për zhvillimet aktuale socio-politike në vend dhe në botë?*

**3%**

Shumë

**18%**

Deri diku

**33%**

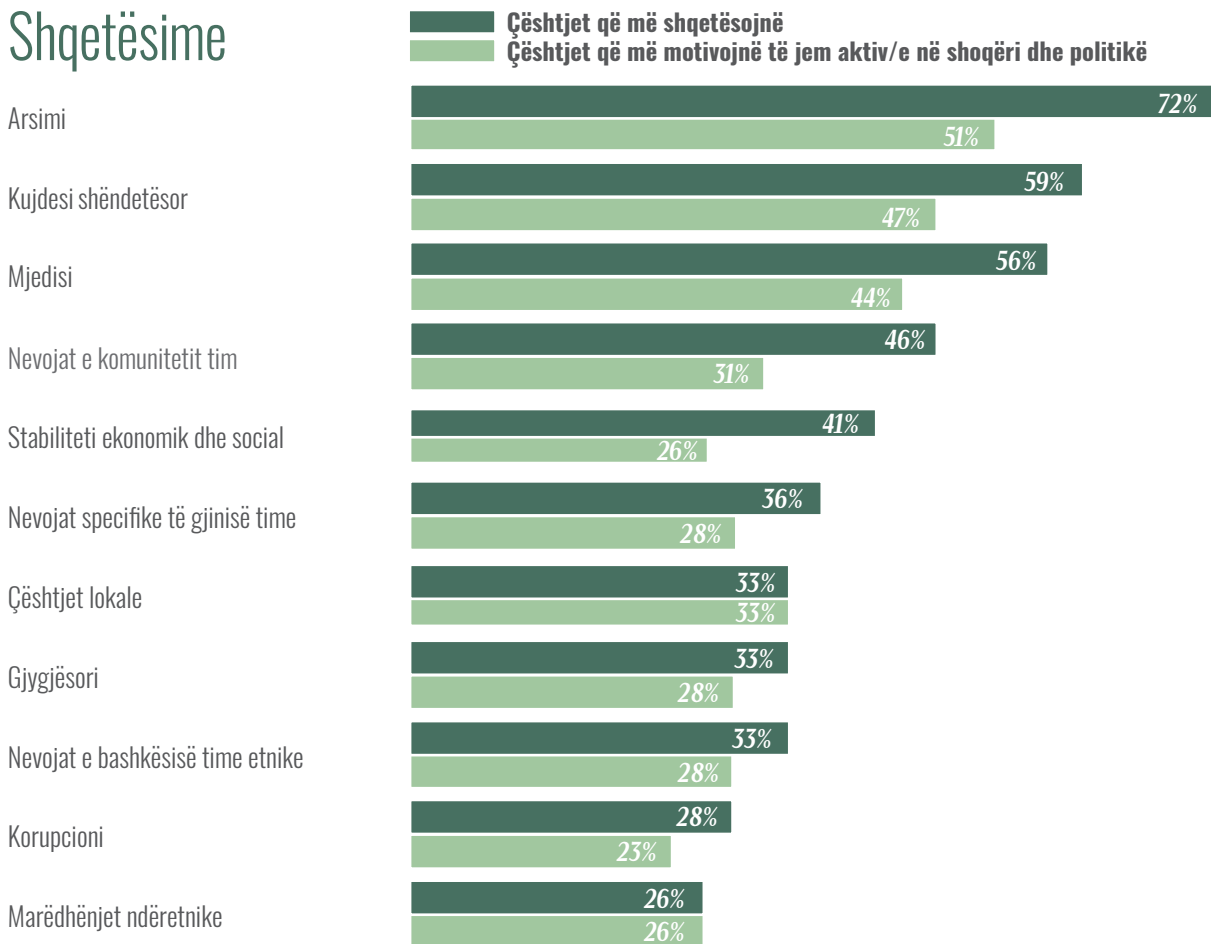
Jo shumë

**46%**

Aspak

Hulumtimi tregon se pothuajse 80% e votuesve për herë të parë nuk janë aspak të interesuar ose nuk janë shumë të interesuar për zhvillimet aktuale socio-politike në vend ose në botë. Nëntë nga dhjetë të anketuar (87%) rrallë ose kurrë nuk diskutojnë këto çështje me njerëz të tjerë.

## Shqetësime



Arsimi, kujdesi shëndetësor dhe mjedisi janë tre shqetësimet kryesore që stimulojnë pjesëmarrjen shoqërore dhe politike të votuesve për herë të parë.

Ndërsa shtatë nga dhjetë të anketuar përmendën arsimin si fushën kryesore të shqetësimit, gjysma e të anketuarve shprehën interes të bëhen aktivë në shoqëri dhe politikë për çështjet që lidhen me arsimin.

Përkundër përqindjes së lartë të të anketuarve që shqetësohen për këto çështje, ata priren të jenë më pak të motivuar për të qenë aktivë në shoqëri dhe në politikë.

Ky grup shqetësohet më së paku për nevojat specifike të grupit të tyre etnik, korrupsionin dhe marrëdhëniet ndëretnike.

Gjetjet e fokus grupeve tregojnë se ky grup është kryesisht i interesuar për informacionin në lidhje me arsimin, sportin, muzikën dhe argëtimin, dhe krahasuar me popullatën e përgjithshme dhe grupet e tjera demografike, ata janë më pak të interesuar për zhvillimet socio-politike.

# TË RINJTË NGA ZONAT RURALE

## Interesi për zhvillimet socio-politike në vend

*Sa jeni i/e interesuar për zhvillimet aktuale socio-politike në vend dhe në botë?*

**10%**

Shumë

**35%**

Deri diku

**35%**

Jo shumë

**19%**

Aspak

**1%**

Nuk e din

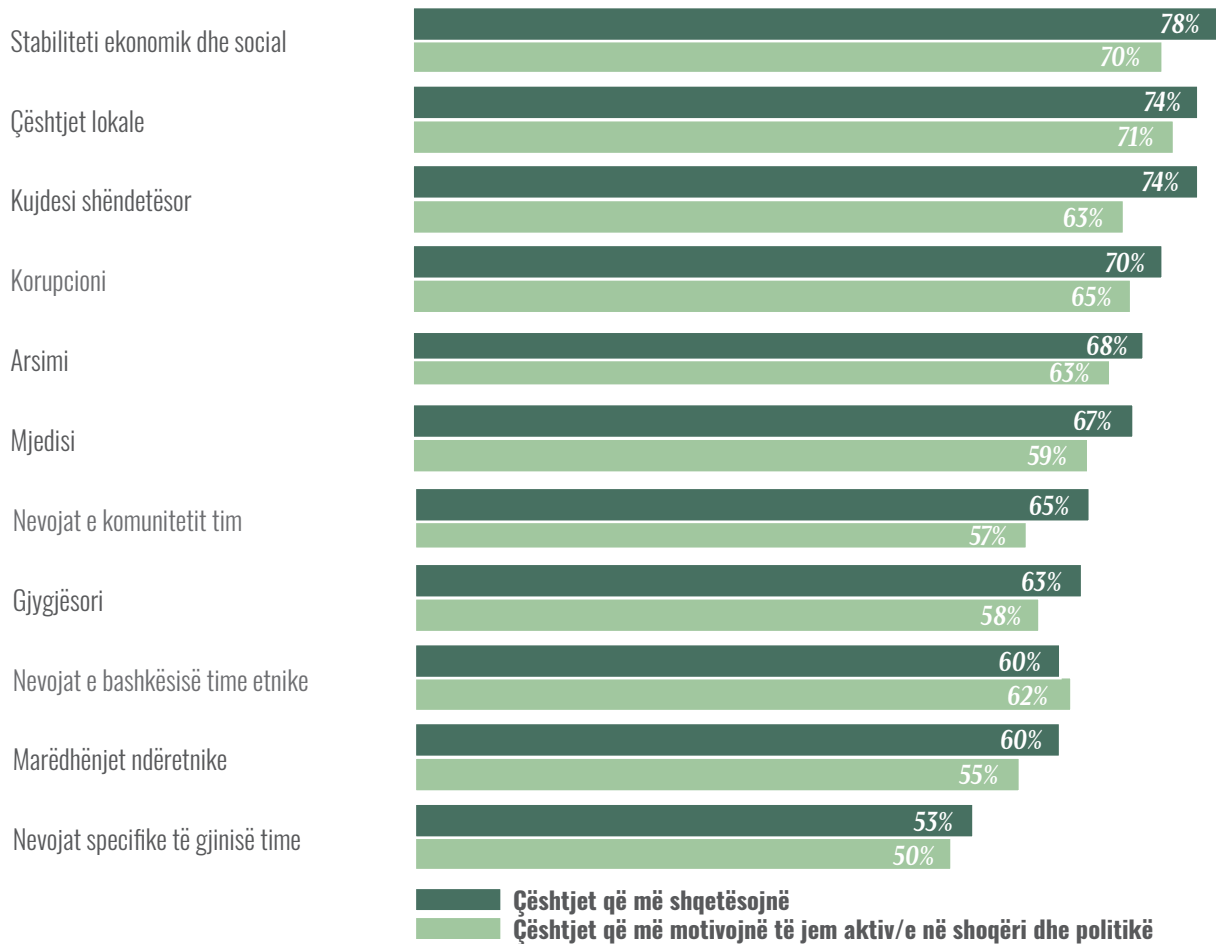
Krahasuar me grupet e tjera rinore (rinia e përgjithshme dhe votuesit për herë të parë), të rinjtë nga zonat rurale priren të jenë më të interesuar për zhvillimet socio-politike dhe janë më të angazhuar në jetën qytetare. Hulumtimi tregon se pothuajse gjysma (45%) e të anketuarve janë “shumë” ose “disi të interesuar” për çështjet e zhvillimit socio-politik, ndërsa 54% janë “aspak” ose “jo shumë” të interesuar. Të anketuarit me arsim të lartë priren të kenë një interes më të theksuar në çështjet e zhvillimit socio-politik (76% janë “shumë” ose “disi të interesuar”). Katër nga dhjetë të anketuar ndonjëherë ose shpesh diskutojnë këto çështje me njerëz të tjerë, ndërsa gjashtë nga dhjetë rrallë ose kurrë nuk e bëjnë këtë.

Sipas pjesëmarrësve në grupin e fokusit, pandemia me KOVID-19 renditet më e larta midis çështjeve socio-politike që lidhen me cilësinë e jetës. Çështje të tjera shqetësuese përfshijnë situatën aktuale ekonomike në vend, papunësinë dhe stabilitetin shoqëror.

# Shqetësimet

**Sa mendoni se ju shqetësojnë informacionet / çështjet / temat në vijim?**

**Sa do të thonit që çështjet / temat në vijim ju motivojnë të jeni aktiv/e në shoqëri dhe në politikë?**



Më shumë se 70% e pjesëmarrësve të sondazhit treguan se stabiliteti ekonomik dhe social, çështjet lokale dhe kujdesi shëndetësor (ka shumë të ngjarë për shkak të pandemisë KOVID-19) renditen në majë të listës së shqetësimeve specifike për këtë grup dhe janë faktorët kryesorë për aktivizimin e tyre shoqëror dhe politik.

Krahasuar me grupet e tjera të përfshira në hulumtim, ky grup shqetësohet më pak për nevojat specifike gjinore, të grupit etnik ose marrëdhënieve ndëretnike në përgjithësi.

Ky grup demografik shpreh pakënaqësi për cilësinë e jetës së të rinjve në zonat rurale. U shprehën shqetësime në lidhje me mungesën e ngjarjeve kulturore, argëtuese dhe përmbajtjes tërheqëse për shkak të të cilave të rinjtë priren të kalojnë kohën e tyre të lirë në kafenetë lokale dhe objektet e lojërave të fatit.

Migrimi gjithashtu rënditet lartë midis çështjeve shqetësuese (përfshirë pjesët urbane të vendit), me të rinjtë që lënë zonat rurale dhe zhvendosen në vende më të mëdha dhe / ose jashtë vendit. Të anketuarit gjithashtu tregojnë mosinteretim për bujqësinë, një profesion i cili ngadalë po vdes.

Për më tepër, grupi përballet me vështirësi me transportin publik në qytetet fqinje, të cilat detyrojnë të rinjtë të udhëtojnë në grupe së bashku dhe të përdorin shërbime taksit në vend.

# GRATË

## Interesi për zhvillimet socio-politike në vend

*Sa jeni e interesuar për zhvillimet aktuale socio-politike në vend dhe në botë?*

**10%**

Shumë

**37%**

Deri diku

**31%**

Jo shumë

**21%**

Aspak

**1%**

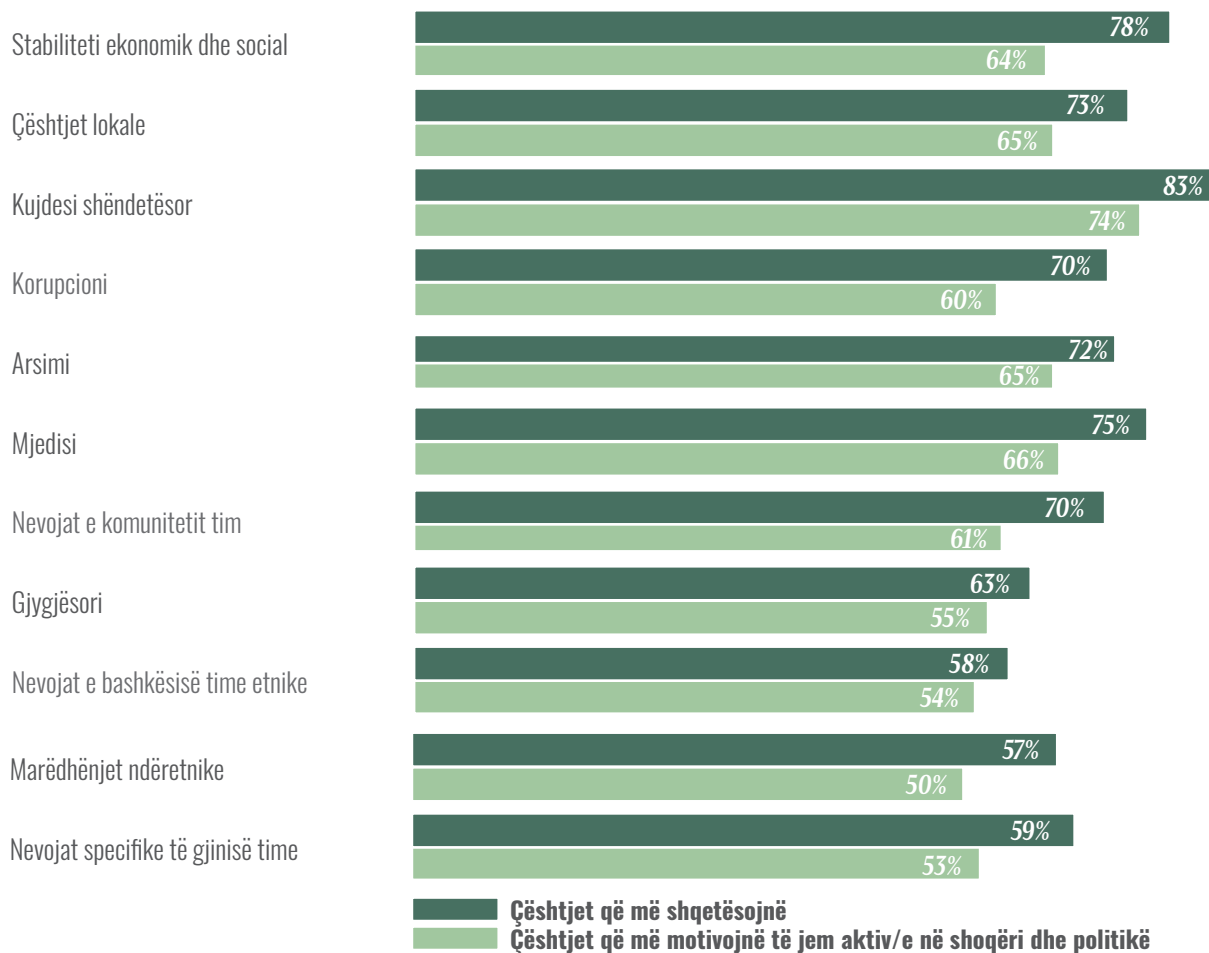
Nuk e din

Hulumtimi tregon se 52% e të anketuarave janë “aspak” ose “jo shumë të interesuara” në zhvillimet aktuale socio-politike në vend dhe në botë, ndërsa 47% janë “shumë” ose “disi të interesuar”. Pak më shumë se gjysma (51%) rrallë ose kurrë nuk i diskutojnë këto çështje me njerëz të tjerë. Analiza e mëtejshme tregon se 13% më pak gra sesa burra tregojnë interes për zhvillimet socio-politike dhe gatishmëri për t'i diskutuar këto çështje me njerëz të tjerë.

# Shqetësimet

*Sa mendoni se ju shqetësojnë informacionet/ çështjet/ temat e mëposhtme?*

*Sa do të thoshit se çështjet/temat e mëposhtme ju motivojnë të jeni aaktiv/e në shoqëri dhe në politikë?*



Kujdesi shëndetësor (83%), stabiliteti ekonomik dhe social (78%) dhe mjedisi (75%) janë tre shqetësimet kryesore të të anketuarave dhe konsiderohen si motivuesit kryesorë për aktivizimin e tyre në shoqëri (angazhim qytetar) dhe politik, pasuar nga shqetësimet për arsimin dhe qeverisjen lokale.

Gratë e anketuara janë më pak të shqetësuara për nevoja specifike në lidhje me grupin e tyre etnik, marrëdhëniet ndëretnike, dhe është interesante - edhe për nevojat specifike të gjinisë së tyre.

Si hulumtimi cilësor, ashtu edhe ai sasior, tregojnë se prioritetet kryesore të grave janë të natyrës sociale dhe infrastrukturore që lidhen me kujdesin për fëmijët, kopshtet, shkollat dhe lagjet e sigurta. Gratë janë kryesisht të interesuara për çështje të prekshme dhe specifike që mund të përmirësojnë jetën e tyre dhe të anëtarëve të familjes dhe janë më pak të interesuara për çështje abstrakte dhe politike.

# GRATË NGA ZONAT RURALE

## Interesi për zhvillimet socio-politike në vend

*Sa jeni e interesuar për zhvillimet aktuale socio-politike në vend dhe në botë?*

**9%**

Shumë

**37%**

Deri diku

**33%**

Jo shumë

**20%**

Aspak

**1%**

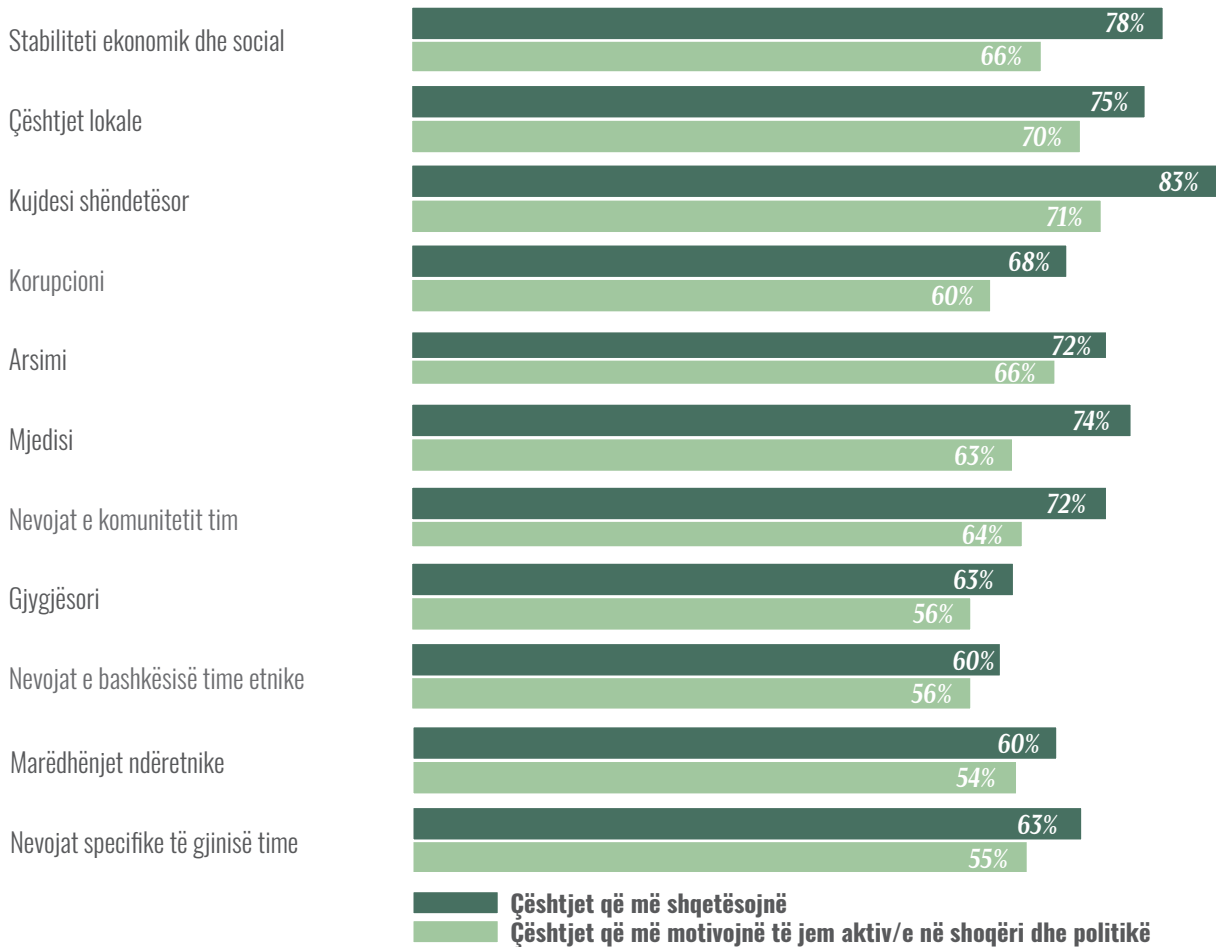
Nuk e din

Hulumtimi tregon se 53% e grave të anketuara që jetojnë në vendbanime rurale janë “aspak” ose “jo shumë të interesuara” për zhvillimet aktuale socio-politike në vend dhe në botë, ndërsa 37% janë “shumë” ose “disi të interesuara”. Nuk ka asnjë ndryshim në lidhje me interesin e treguar krahasuar me gratë nga zonat urbane . Pak më shumë se gjysma e këtyre grave (55%) rrallë ose kurrë nuk diskutojnë këto çështje me njerëz të tjerë, krahasuar me 46% të grave nga zonat urbane që nuk janë të gatshme të diskutojnë çështjet socio-politike.

# Shqetësime

*Sa mendoni se ju shqetësojnë informacionet/ çështjet/ temat e mëposhtme?*

*Sa do të thoshit se çështjet/temat e mëposhtme ju motivojnë të jeni aktiv/e në shoqëri dhe në politikë?*



Kujdesi shëndetësor (83%), stabiliteti ekonomik dhe social (78%) dhe çështjet lokale (75%) janë tre shqetësimet kryesore të të anketuarve. Këto çështje, përfshirë arsimin, konsiderohen motivuesit kryesorë për aktivizimin e tyre shoqëror dhe politik.

Ky grup shqetësohet më së paku për relacionet ndëretnike dhe për nevojat specifike të grupit të tyre etnik, gjinisë së tyre dhe për gjyqësorin.

Rezultatet që i referohen “nevojave specifike të gjinisë së tyre” mund të lexohen së bashku me mungesën e njohurive dhe verbërinë gjinore ndaj shqetësimeve të tyre në shoqëri, duke përjashtuar pabarazinë gjinore dhe disavantazhin sistematik dhe diskriminimin ndaj grave.



# PERSONAT ME AFTËSI TË KUFIZUARA

## Interesi për zhvillimet socio-politike në vend

*Sa jeni i/e interesuar për zhvillimet aktuale socio-politike në vend dhe në botë?*



Hulumtimi tregon se 55% e të anketuarve në sondazh janë “aspak” ose “jo shumë të interesuar” për zhvillimet aktuale socio-politike në vend dhe në botë (9% më tepër krahasuar me popullatën e përgjithshme), ndërsa 42% janë “shumë” ose “disi” të interesuar. Pothuajse gjysma e pjesëmarrësve në sondazh (49%) rrallë ose kurrë nuk i diskutojnë këto çështje me njerëz të tjerë (5% më tepër krahasuar me popullatën e përgjithshme).

Grupi shprehu shqetësime në lidhje me pandemitë COVID-19 dhe funksionimin e kufizuar të institucioneve, kryesisht në sferën e kujdesit shëndetësor dhe arsimit. Ata gjithashtu shprehën shqetësime në lidhje me situatën në sektorin privat.

Personat me aftësi të kufizuara janë një grup i cënueshëm, i cili vazhdon të jetë në margjinat e shoqërisë.

Ata shpesh përballen me izolim në bashkësinë ku jetojnë. Krahas marrëdhënieve të pafavorshme socio-ekonomike të personave me aftësi të kufizuara, te ta ekziston dhe nevoja për mbrojtje sociale në të gjitha sferat e jetës shoqërore duke përfshirë kujdesin shëndetësor, arsimin dhe punësimin.

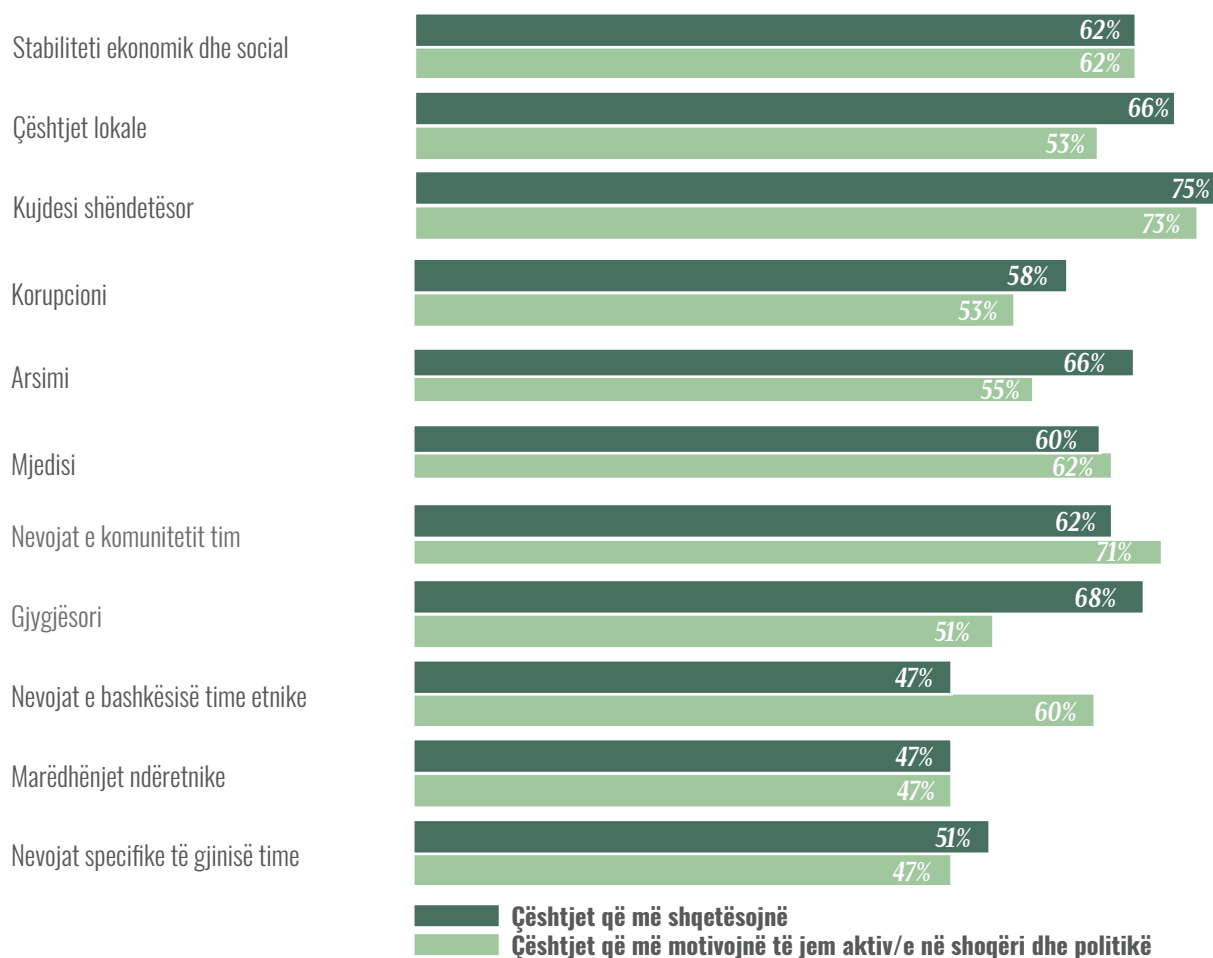
Për më tepër, shkalla e papunësisë së personave me aftësi të kufizuara është tre herë më e lartë se ajo e popullsisë së përgjithshme<sup>16</sup> dhe shumë shpesh këta njerëz kanë punë me pagë të ulët dhe janë të veçuar nga tregu i hapur i punës.

<sup>16</sup> <http://iph.mk/wp-content/uploads/2014/09/Upatstvo-lica-so-posebni-potrebi-so-cip.pdf>

## Shqetësimet

*Sa mendoni se ju shqetësojnë informacionet/çështjet/temat e mëposhtme?*

*Sa do të thoshit se çështjet/temat e mëposhtme ju motivojnë të jeni aktivë aktiv/e në shoqëri dhe në politikë?*



Të anketuarit nga studimi treguan se kujdesi shëndetësor (75%), arsimi (66%) dhe çështjet lokale (66%) janë çështjet e tyre kryesore shqetësuese.

Të anketuarit janë më pak të shqetësuar për nevoja specifike në lidhje me grupin e tyre etnik, marrëdhëniet ndëretnike apo, për nevojat specifike të gjinisë së tyre.

Për më tepër, kujdesi shëndetësor (73%), nevojat specifike në lidhje me vendin e tyre të jetesës (71%) dhe stabiliteti ekonomik dhe social (62%), së bashku me mjedisin (62%) janë motivuesit kryesorë që ky grup të bëhet më aktiv në shoqëri (angazhim qytetar) dhe në politikë.

# ROMET

## Interesi për zhvillimet socio-politike në vend

*Sa jeni i/e interesuar për zhvillimet aktuale socio-politike në vend dhe në botë?*

**8%**  
Shumë

**29%**  
Deri diku

**30%**  
Jo shumë

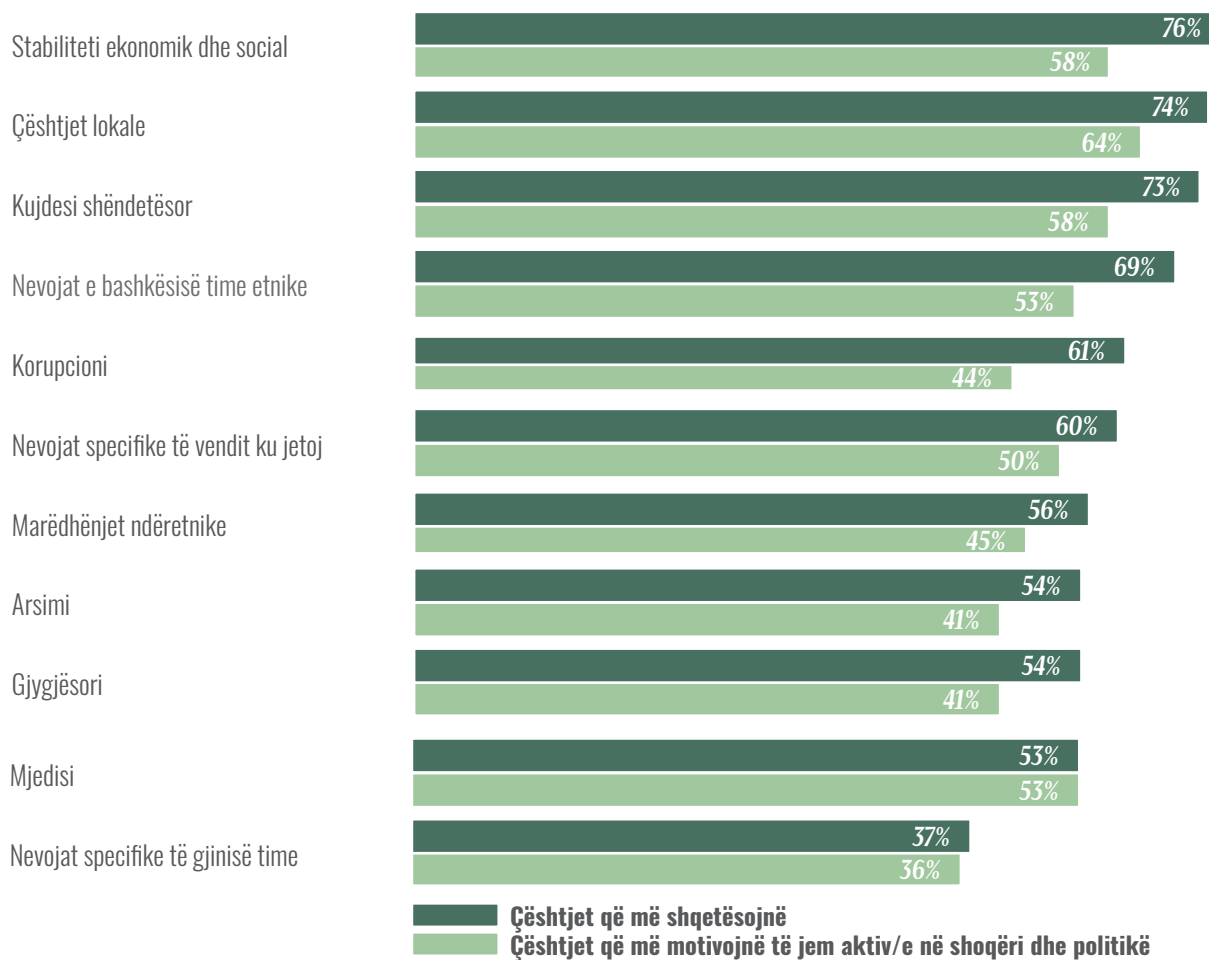
**32%**  
Aspak

Hulumtimi tregon se 62% e të anketuarve nuk janë “aspak” ose “jo shumë të interesuar” për zhvillimet aktuale socio-politike në vend dhe në botë, ndërsa 37% janë “shumë” ose “disi të interesuar”. Pothuajse gjysma e pjesëmarrësve në sondazh (45%) rrallë ose kurrë nuk diskutojnë këto çështje me njerëz të tjerë. Qytetarët romë me shkollë të mesme ose universitet të përfunduar priren të jenë më të interesuar në zhvillimet aktuale socio-politike.

## Shqetësimet

*Sa mendoni se ju shqetësojnë informacionet / çështjet / temat në vijim?*

*Sa do të thonit që çështjet / temat e mëposhtme ju motivojnë të jeni aktiv/e në shoqëri dhe në politikë?*



Më shumë se 70% e pjesëmarrësve në studim treguan se stabiliteti ekonomik dhe shoqëror, çështjet lokale dhe kujdesi shëndetësor renditen më së larti në listën e shqetësimeve specifike për këtë grup dhe janë faktorët kryesorë nxitës për aktivizimin e tyre shoqëror dhe politik.

Pjesëmarrësit e sondazhit janë më pak të shqetësuar për nevojat specifike në lidhje me gjininë e tyre, mjedisin dhe gjyqësorin. Ata gjithashtu shqetësohen për problemet e përditshme në lidhje me vendbanimet joformale të romëve, ndërtimin e ndërtesave të paligjshme, mungesën e dokumentacionit personal, infrastrukturën, furnizimin me ujë dhe kanalizimet, kujdesin social dhe shëndetësor.

# PERSONA NGA KOMUNITETET E LARGËTA

## Interesi për zhvillimet socio-politike në vend

*Sa jeni i/e interesuar për zhvillimet aktuale socio-politike në vend dhe në botë?*

**14%**

Shumë

**45%**

Deri diku

**24%**

Jo shumë

**18%**

Aspak

Krahasuar me popullatën e përgjithshme dhe rurale, njerëzit që jetojnë në komunitete të largëta priren të jenë më të interesuar për zhvillimet socio-politike dhe më shpesh diskutojnë këto çështje me njerëz të tjerë.

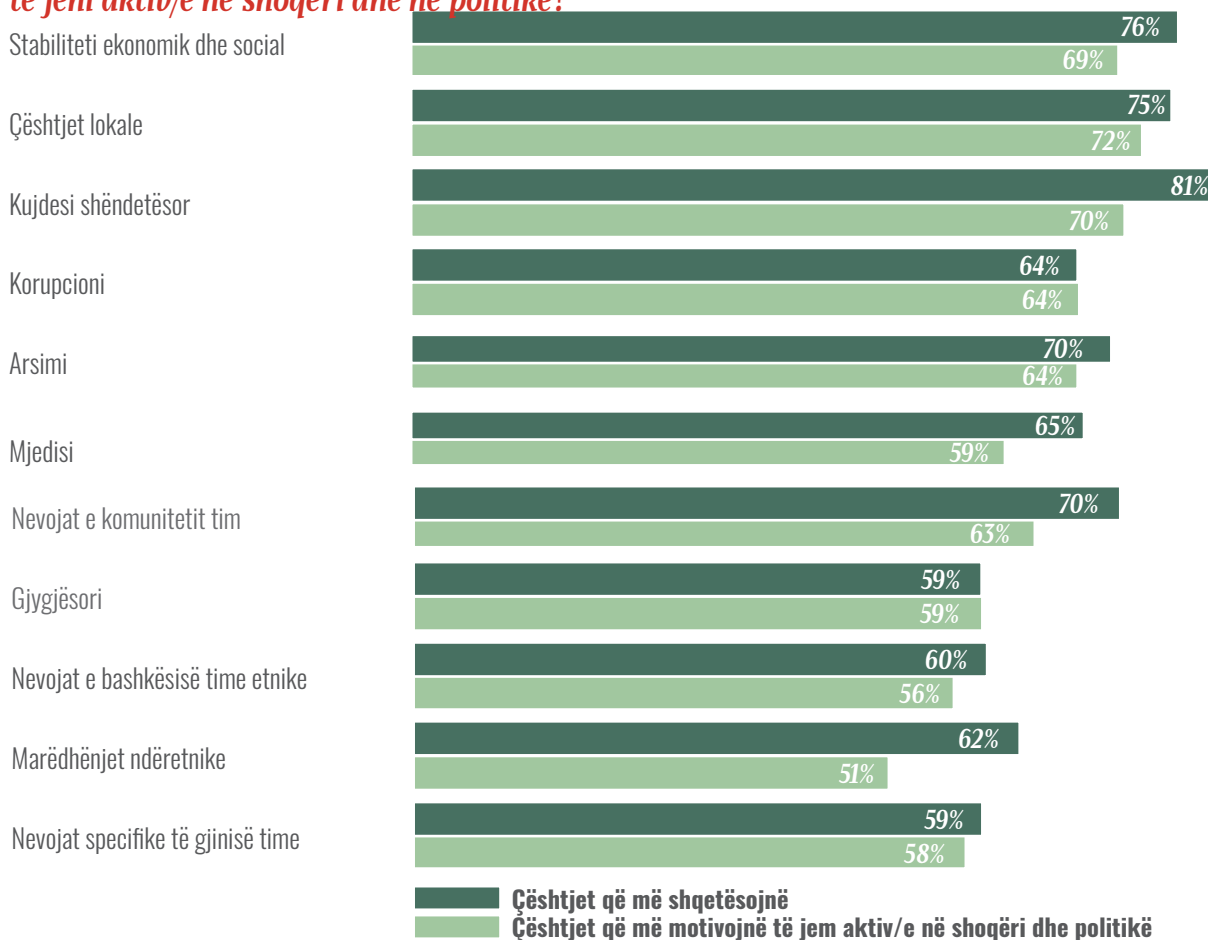
Hulumtimi tregon se rreth 59% e të anketuarve në sondazh janë “shumë” ose “deri diku të interesuar” për çështjet e zhvillimit socio-politik, ndërsa 42% janë “aspak” ose “jo shumë” të interesuar. Gjashtëdhjetë e katër përqind (64%) e të anketuarve ndonjëherë ose shpesh diskutojnë këto çështje me njerëz të tjerë, ndërsa 36% rrallë ose kurrë nuk e bëjnë këtë.

Sipas pjesëmarrësve në grupet e fokusit, pandemia KOVID-19 dhe formimi i qeverisë së re renditen në nivelin më të lartë midis çështjeve socio-politike me interes. Këto dy çështje me përparësi preken nga zhvillimet në periudhën e kryerjes së hulumtimit. Çështje të tjera shqetësuese janë situata aktuale ekonomike në vend, stabiliteti shoqëror, problemet e sektorit privat si dhe dhuna në familje.

## Shqetësimet

*Sa mendoni se ju shqetësojnë informacionet/ çështjet/ temat e mëposhtme?*

*Sa do të thoni që çështjet / temat e mëposhtme ju motivojnë të jeni aktiv/e në shoqëri dhe në politikë?*



Kujdesi shëndetësor, stabiliteti ekonomik dhe social dhe çështjet lokale janë çështjet më të rëndësishme për njerëzit që jetojnë në komunitete të largëta, siç tregohet nga më shumë se tre të katërtat e të anketuarve. Të anketuarit theksojnë më tej se këto shqetësime, në veçanti çështjet lokale, janë nxitësit kryesorë që ata të jenë më aktivë shoqërisht dhe politikisht.

Ky grup shqetësohet më pak për nevojat specifike të gjinisë, gjyqësorin dhe nevojat specifike që lidhen me grupin e tyre etnik.

Njerëzit që jetojnë në komunitete të largëta shprehin pakënaqësi me infrastrukturën e dobët, furnizimin me ujë, menaxhimin e mbeturinave dhe vendet e deponisë, transportin e dobët publik dhe mungesën e shërbimeve të kujdesit shëndetësor.

**“ Ne paguajmë çmimet më të larta, kemi produktet dhe shërbimet më të këqija. E kam fjalën për rroba, ushqim dhe shërbime. Mund të jemi mirënjohës vetëm për ajrin e pastër dhe që nuk kemi ndotje të ajrit. ”**

**Mashkull, 33, Dellçevë**

Ky grup përballet me vështirësi me papunësinë, standardin e ulët të jetesës dhe çështjet e migrimit, me të rinjtë që lënë zonat rurale dhe lëvizin në vende më të mëdha, dhe / ose jashtë vendit.

**“ Nuk ka asnjë zëvendësim për mjekët në pension. Nuk ka neurolog apo gjinekolog. Në fakt ka vetëm një gjinekolog për të gjithë rajonin e Maqedonisë Lindore. ”**

**Femër, 53, Pehçevë**

# PERSONA SHUMË TË VARFËR

## Interesi për zhvillimet socio-politike në vend

*Sa jeni i/e interesuar për zhvillimet aktuale socio-politike në vend dhe në botë?*

**13%**

Shumë

**32%**

Deri diku

**34%**

Jo shumë

**22%**

Aspak

Krahasuar me popullatën e përgjithshme, njerëzit shumë të varfër priren të jenë më pak të interesuar për zhvillimet socio-politike në vend dhe në botë. Ngjashëm me grupet e tjera demografike të marginalizuara dhe të prekshme, kjo ka gjasa të ndodhë për faktin se persona shumë të varfër shqetësohen më së shumti për të mbijetuar ditën.

Ky hulumtim tregon se rreth 45% e të anketuarve në sondazh janë “shumë” ose “disi të interesuar” për çështje socio-politike, ndërsa 56% janë “aspak” ose “jo shumë” të interesuar.

Pesëdhjetë e katër përqind (54%) e të anketuarve ndonjëherë ose shpesh diskutojnë këto çështje me njerëz të tjerë, ndërsa 46% rrallë ose kurrë nuk e bëjnë këtë.

Duke pasur parasysh situatën jashtëzakonisht të vështirë financiare të këtij grupi demografik, shqetësimi i tyre kryesor është se si të mbijetojnë ditën.

Ngjashëm me grupet e tjera demografike, sipas pjesëmarrësve në grupet e fokusit, kriza me COVID-19, situata ekonomike në vend dhe punësimi renditen më të lartat midis çështjeve socio-politike me rëndësi për cilësinë e jetës.

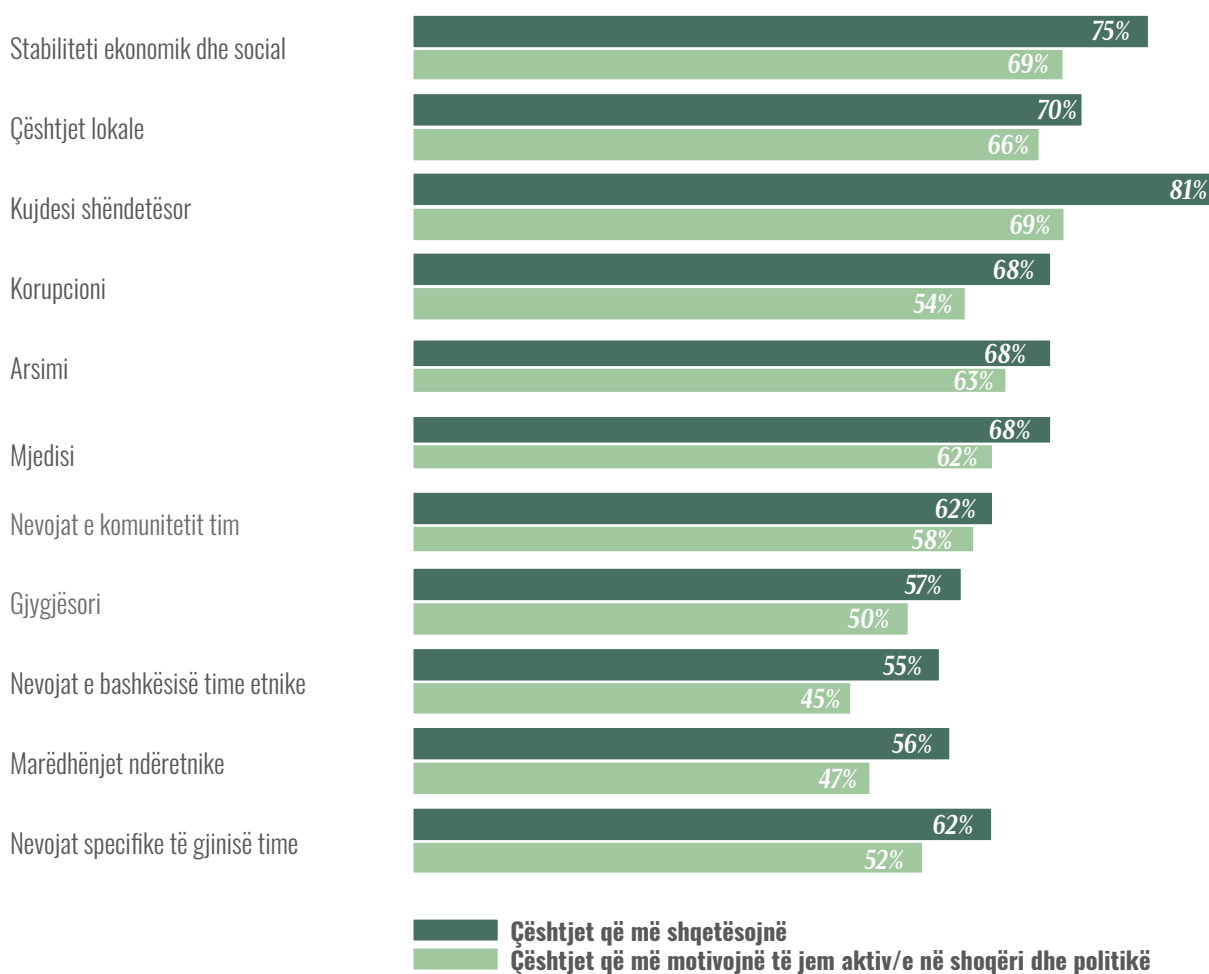


Zhënjimi nga partitë politike (kryesisht për shkak të mosrespektimit të premtimeve), manipulimet dhe presionet e bëjnë këtë grup më pak të interesuar për çështjet politike kombëtare.

## Shqetësimet

*Sa mendoni se ju shqetësojnë informacionet/ çështjet/ temat e mëposhtme?*

*Sa do të thonit që çështjet / temat e mëposhtme ju motivojnë të jeni aktiv/e në shoqëri dhe në politikë?*



Kujdesi shëndetësor (81%), stabiliteti ekonomik dhe shoqëror (75%), dhe çështjet lokale (70%) janë tre çështjet më të rëndësishme për këtë grup të të anketuarve.

Çështjet e mësipërme, në radhë të parë çështjet lokale, janë motivuesit kryesorë që ata të jenë më aktivë shoqërisht dhe politikisht.

Njerëzit e varfër janë kryesisht të interesuar për çështje konkrete dhe specifike që mund të përmirësojnë jetën e tyre dhe të anëtarëve të familjes dhe çështjet me të cilat mund të lidhen. Ata janë më pak të interesuar për çështje abstrakte dhe politike, gjë që konfirmohet nga një interes i ulët për zhvillimet socio-politike.

Ky grup shqetësohet më së paku për nevojat specifike të grupit të tyre etnik, arsimin, marrëdhëniet ndëretnike dhe gjyqësorin.

# TË PAPUNË KRONIKISHT

## Interesi për zhvillimet socio-politike në vend

*Sa jeni i/e interesuar për zhvillimet aktuale socio-politike në vend dhe në botë?*

**7%**

Shumë

**36%**

Deri diku

**32%**

Jo shumë

**22%**

Aspak

**2%**

Nuk e din

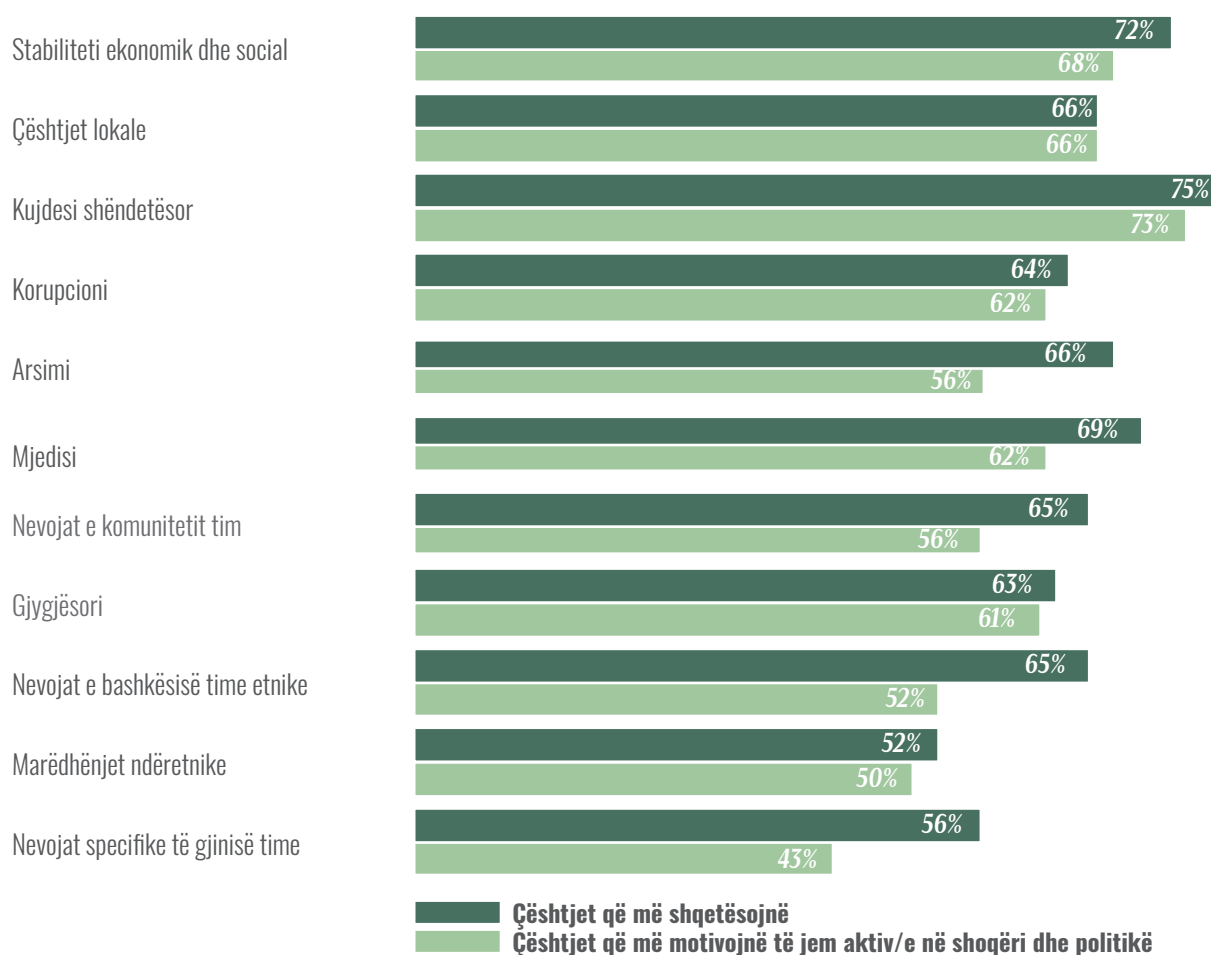
Krahasuar me popullatën e përgjithshme, personat e papunë në mënyrë kronike duken më pak të interesuar për zhvillimet socio-politike dhe më rrallë diskutojnë këto çështje me njerëz të tjerë. Studimi tregon se 43% e të anketuarve në sondazh janë “shumë” ose “disi të interesuar” në çështjet e zhvillimit socio-politik, ndërsa 54% janë “aspak” ose “jo shumë” të interesuar. Ngjashëm me grupet e tjera demografike të marginalizuara dhe të pambrojtura, kjo ka gjasa të jetë për shkak të qëndrimit se “nuk e përballojnë dot muajin” të përqafuar nga shoqëria e cila përballet me sfida socio-ekonomike. Katër nga dhjetë të anketuar ndonjëherë ose shpesh diskutojnë këto çështje me njerëz të tjerë, ndërsa gjashtë në dhjetë rrallë ose kurrë nuk e bëjnë këtë.

Sipas pjesëmarrësve në grupin e fokusit, pandemia me KOVID-19 renditet më e larta midis çështjeve socio-politike me rëndësi për cilësinë e jetës. Ata janë gjithashtu të shqetësuar për situatën aktuale ekonomike në vend, papunësinë, stabilitetin shoqëror, arsimin dhe gjyqësorin.

## Shqetësimet

*Sa mendoni se ju shqetësojnë informacionet/ çështjet/ temat e mëposhtme?*

*Sa do të thonit që çështjet / temat e mëposhtme ju motivojnë të jeni aktiv/e në shoqëri dhe në politikë?*



Kujdesi shëndetësor dhe stabiliteti ekonomik dhe shoqëror janë çështjet më të rëndësishme për personat e papunë kronikisht, siç thonë më shumë se 70% e të anketuarve. Për më tepër, këto çështje janë motivuesit kryesorë për aktivizimin e tyre shoqëror dhe politik. Kjo mund të shpjegohet me faktin se personat e papunë kronikisht, në mënyrë të ngjashme me popullsinë e varfër, janë në mënyrë disproporcionale më të prekur dhe kujdesi shëndetësor, stabiliteti ekonomik dhe shoqëror janë përkeqësuar.

Ky grup nuk ka mekanizma kompensuese siç janë kursimet, kapitali shoqëror dhe lidhjet që do t'i ndihmojnë ata të përshtaten në rrethana të reja.

Ngjashëm me popullatën e përgjithshme dhe grupet e tjera demografike, ky grup shqetësohet më së paku për nevojat specifike gjinore dhe marrëdhëniet ndëretnike në përgjithësi, ndërsa luftojnë për të përmbushur nevojat themelore ekzistenciale.

# BASHKËSITË E TJERA ETNIKE

## Interesi për zhvillimet socio-politike në vend

*Sa jeni i/e interesuar për zhvillimet aktuale socio-politike në vend dhe në botë?*

**17%**

Shumë

**35%**

Deri diku

**31%**

Jo shumë

**17%**

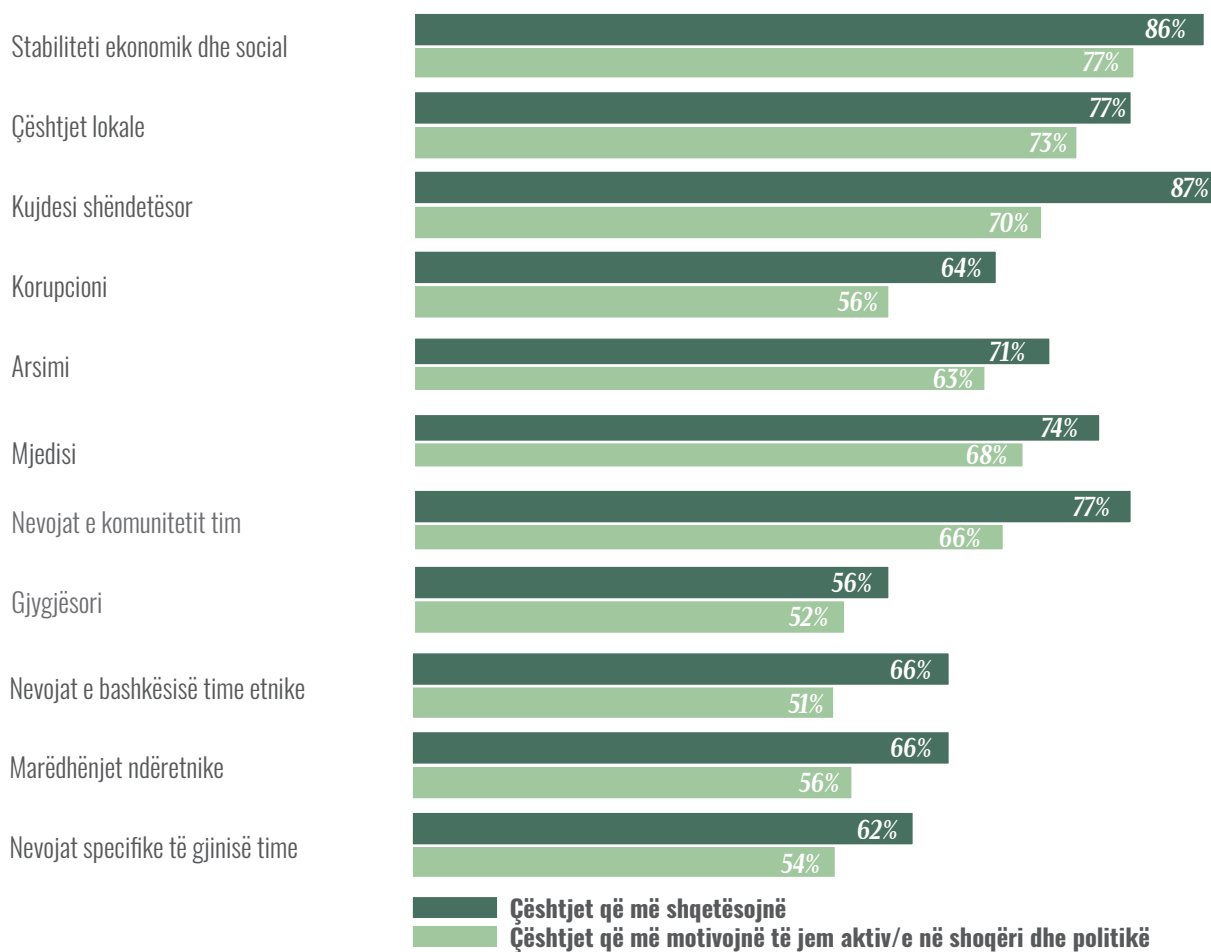
Aspak

Pothuajse gjysma e të anketuarve (48%) nuk janë “aspak” ose “jo shumë të interesuar” për zhvillimet aktuale socio-politike në vend dhe në botë, ndërsa 52% janë “shumë” ose “disi të interesuar”. Hulumtimi tregon se nuk ka ndonjë dallim të theksuar të interesit për zhvillimet socio-politike krahasuar me popullatën e përgjithshme. Gjysma e pjesëmarrësve në sondazh rrallë ose kurrë nuk i diskutojnë këto çështje me njerëz të tjerë, gjashtë përqind më tepër krahasuar me popullatën e përgjithshme (44%).

## Shqetësimet

*Sa mendoni se ju shqetësojnë informacionet/çështjet/temat e mëposhtme?*

*Sa do të thoshit që çështjet/temat e mëposhtme ju motivojnë të jeni aktiv/e në shoqëri dhe në politikë?*



Më shumë se tre të katërtat e të anketuarve treguan se kujdesi shëndetësor (87%), stabiliteti ekonomik dhe social (86%) dhe çështjet lokale (77%) janë shqetësoime e tyre kryesore. Po këto çështje janë dhe motivuesit kryesorë që ata të jenë më aktivë në shoqëri dhe në politikë.

Pjesëmarrësit e sondazhit janë më së paku të shqetësuar për nevojat specifike në lidhje me gjyqësorin, nevojat specifike lidhur me gjininë dhe korrupsionin.